

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas Satversme

Preambula

Augstākās izglītības pirmsākumi Rēzeknē ir datējami ar 1922.gadu, kad Rēzeknē sāka darboties pedagoģiskā vidusskola, kas sagatavoja pedagogus un ko 1925.gadā pārveidoja par skolotāju institūtu. Skolotāju institūta darbība (ar pārtraukumiem un nosaukumu maiņām) ilga līdz 1995.gadam, kad tas pārtapa par Pedagoģijas fakultāti jau Rēzeknes Augstskolas sastāvā.

Rēzeknes Augstskola ir veidota uz Latvijas Universitātes un Rīgas Tehniskās universitātes filiāļu bāzes. 1990.gada 1.septembrī Rēzeknes pedagoģiskās skolas telpās studijas uzsāka pirmie Latvijas Universitātes Latgales filiāles 100 studenti divos studiju virzienos – ekonomikā un filoloģijā. 1992.gada 28.augustā 1.pasaules latgaliešu kongress pieņēma rezolūciju, kurā prioritārs reģiona, kā arī visas valsts uzdevums bija izglītības sistēmas sakārtošana, tā ietvaros – arī Rēzeknes Augstskolas dibināšana. Pamatojoties uz Latvijas Republikas Ministru Padomes 1993.gada 12.aprīļa lēmuma Nr.180 "Par Rēzeknes Augstskolas dibināšanu", no 1993.gada 1.jūlija Rēzeknes Augstskola darbojas kā patstāvīga augstākās izglītības iestāde. Rēzeknes Augstskolas Satversme apstiprināta 1994.gada 23.augustā ar Ministru kabineta lēmumu Nr.117 "Par Rēzeknes augstskolas Satversmi".

1998.gada 9.jūnijā ar Ministru kabineta rīkojumu Nr.299 "Par Rēzeknes Augstskolas Satversmes apstiprināšanu" tika apstiprināta Rēzeknes Augstskolas Satversme jaunā redakcijā.

2007.gada 26.aprīlī ar likumu "Par Rēzeknes Augstskolas Satversmi" tika apstiprināta 2006.gada 11.aprīlī Satversmes sapulcē pieņemtā Rēzeknes Augstskolas Satversme.

2012.gada 18.decembrī Satversmes sapulcē pieņemts lēmums par Rēzeknes Augstskolas nosaukuma maiņu uz Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, vienlaicīgi pieņemta Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas Satversme.

2015. gada 10. decembrī Latvijas Republikas Saeima pieņēma un Valsts prezidents izsludināja likumu par "Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas Satversmi", kas stājās spēkā ar 2016. gada 1. janvāri.

1. Vispārīgie noteikumi

1. Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija (turpmāk — Akadēmija) ir valsts dibināta Latvijas Republikas augstākās izglītības un zinātnes institūcija, kura īsteno akadēmiskas un

profesionālas studiju programmas, kā arī nodarbojas ar zinātņi, pētniecību un māksliniecisko jaunradi.

Akadēmijas saīsinātais nosaukums ir RTA. Tās nosaukums citās valodās ir:

Angļu valodā: Rezekne Academy of Technologies;

Vācu valodā: Akademie für Technologie Rezekne;

Krievu valodā: Резекненская технологическая академия;

Franču valodā: Académie de Technologie de Rezekne;

Spāņu valodā: Academia de Tecnologías de Rezekne;

Itāļu valodā: Politecnico di Rezekne;

Lietuviešu valodā: Rėzeknės technologijų akademija;

Igauņu valodā: Rezekne Tehnoloogiaakadeemia;

Poļu valodā: Akademia Technologiczna w Rezekne;

Turku valodā: Rezekne Teknoloji Akademisi;

Ķīniešu valodā: 雷泽克内理工学院

Akadēmijas dibinātāja noteiktais Akadēmijas tips – lietišķo zinātņu augstskola.

Akadēmijas dibinātāja noteiktās Akadēmijas stratēģiskās specializācijas jomas ir: Inženierzinātnes un tehnoloģijas; Sociālās zinātnes.

2. Akadēmija ir autonoma izglītības un zinātnes institūcija ar pašpārvaldes tiesībām. Tās autonomija izpaužas tiesībās brīvi izvēlēties Akadēmijas dibinātāja — valsts Ministru kabineta personā — izvirzīto uzdevumu īstenošanas veidus un formas, kā arī atbildībā par Akadēmijā iegūtās izglītības un īstenotās zinātniskās un radošās darbības kvalitāti, demokrātisma principu ievērošanu, mērķtiecīgu un racionālu finanšu un materiālo resursu izmantošanu.

3. Akadēmijai ir tiesības izstrādāt un pieņemt Akadēmijas Satversmi, izstrādāt un pieņemt Akadēmijas attīstības stratēģiju, noteikt zinātniskās un mākslinieciski radošās darbības pamatvirzienus, noteikt studiju programmu saturu un formas, noteikt Akadēmijas organizatorisko un pārvaldes struktūru, veidot Akadēmijas personālsastāvu, izstrādāt un pieņemt Akadēmijas ikgadējo budžetu, rīkoties ar savu mantu un finanšu resursiem, lai sasniegtu attīstības stratēģijā noteiktos mērķus, veikt citas darbības, kas nav pretrunā ar Akadēmijas dibinātāja un Augstskolu likumā noteiktajiem Akadēmijas darbības principiem un uzdevumiem.

4. Akadēmija ir atvasināta publiska persona. Tai ir:

4.1. zīmogs ar Latvijas Republikas papildināto mazo valsts ģerboni un uzrakstu "Latvijas Republika * Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija", savs karogs, ģerbonis u. c. Akadēmijas atribūtika;

4.2. Akadēmijas himna (Antona Kūkoja vārdi un Arno Eversa mūzika).

5. Akadēmijas juridiskā adrese ir: Atbrīvošanas aleja 115, Rēzekne, LV-4601, Latvija.

2. Akadēmijas darbības pamatvirzieni un uzdevumi

6. Akadēmijas darbības mērķi atbilstoši tās dibinātāja noteiktai stratēģiskajai specializācijai ir šādi:

6.1. attīstīt studiju, pētniecības un mūžizglītības programmas, kas atbilstoši darba tirgus prasībām nodrošina tautsaimniecības, valsts un sabiedrības attīstības nākotnes vajadzībām nepieciešamos cilvēkresursus, kā arī veicināt izglītības procesā iesaistīto personu izaugsmi par uzņēmīgiem, radošiem, atbildīgiem un konkurētspējīgiem sabiedrības locekļiem;

6.2. veikt lietišķos pētījumus, kā arī ar inovācijām un mūžizglītības procesiem nodrošināt zināšanu un tehnoloģiju pārnesi attiecīgās tautsaimniecības nozarēs, veicinot to iespēju dinamiski piemēroties ārējās vides pārmaiņām.

7. Akadēmijas uzdevumi:

7.1. īstenot bakalaura un maģistra līmeņa augstākās izglītības programmas, kā arī ar citām partnerinstitūcijām kopīgas doktora studiju programmas;

7.2. īstenot starptautiski atzītu zinātnisko darbību, veicot lietišķos pētījumus, kas aprobēti ar starptautiski atzītām (citētām) zinātniskajām publikācijām, zinātniski recenzētām monogrāfijām, intelektuālā īpašuma objektiem;

7.3. nodrošināt, ka vismaz 50% vēlētā akadēmiskā personāla ir zinātnes doktora grāds;

7.4. nodrošināt, ka doktora studiju programmās ik gadu tiek aizstāvēti promocijas darbi un piešķirti zinātnes doktora grādi;

7.5. sadarboties ar industrijām, veicināt dažādu veidu sadarbības platformu attīstību, kā arī ieguldīt savus resursus ar inovāciju vai tehnoloģiju pārnesi saistītos uzņēmumos.

8. Akadēmija nodrošina studiju, pētniecības darba un mākslinieciskās jaunrades brīvību, zinātniskās darbības tematikas, virzienu un mācību metožu brīvu izvēli.

9. Zinātniskā pētniecība tiek veikta saskaņā ar Akadēmijas Senāta apstiprināto nolikumu par zinātnisko darbību Akadēmijā.

3. Akadēmijas pašpārvalde un struktūrvienības

10. Akadēmijas pārstāvības un vadības institūcijas un galvenās lēmēj institūcijas ir:

10.1. Satversmes sapulce;

10.2. Padome;

10.3. Senāts;

10.4. rektors;

10.5. akadēmiskā šķirējtiesa.

11. Akadēmijas Satversmes sapulce ir Akadēmijas akadēmiskā, vispārējā personāla un studējošo pārstāvības institūcija, kas pieņem un groza Akadēmijas Satversmes sapulces nolikumu, apstiprina Akadēmijas Satversmi un tās grozījumus, ievēlē Akadēmijas Senāta locekļus, atsauc Akadēmijas Senāta locekļus, ievēlē amatā Akadēmijas rektoru, var rosināt rektora atcelšanu no amata, noklausās Akadēmijas rektora ikgadējo pārskatu, ievēlē Akadēmijas akadēmisko šķirējtiesu, apstiprina tās nolikumu, kā arī izskata citus Akadēmijas darbības jautājumus saskaņā ar Akadēmijas Satversmes sapulces nolikumu. Akadēmijas Satversmes sapulci 60 cilvēku sastāvā uz trim gadiem, aizklāti balsojot, ievēlē attiecīgais Akadēmijas personāls. Akadēmijas Satversmes sapulces sastāvā tiek iekļauti 39 akadēmiskā personāla pārstāvji, 9 vispārējā personāla pārstāvji un 12 studējošo pārstāvji.

12. Ja Akadēmijas Satversmes sapulces loceklis savā darbībā ir pārkāpis likumu vai ir būtiski apdraudēta viņa reputācija un tas var kaitēt Akadēmijas darbībai, tad Satversmes sapulces priekšsēdētājs var rosināt šā locekļa atsaukšanu. Akadēmijas Satversmes sapulces loekli var atsaukt tā Akadēmijas attiecīgā personāla sapulce, kura to ievēlējusi.

13. Akadēmijas Satversmes sapulci sasauc tās priekšsēdētājs ne retāk kā reizi gadā. Akadēmijas Satversmes sapulce uz trim gadiem ievēlē priekšsēdētāju, vietnieku un sekretāru. Rosināt Satversmes sapulces sasaukšanu var arī Padome, viena trešdaļa Satversmes sapulces locekļu, Senāts vai rektors. Pēc šāda rosinājuma saņemšanas Satversmes sapulces priekšsēdētājs 30 dienu laikā sasauc Satversmes sapulci un to izziņo ne vēlāk kā nedēļu pirms sēdes.

14. Ja Akadēmijas Satversmes sapulce nav lemttiesīga, tās funkcijas uz laiku līdz jaunas Satversmes sapulces ievēlēšanai pilda Akadēmijas Senāts. Akadēmijas Satversmes sapulce nav lemttiesīga, ja tā divu mēnešu laikā no sēdes sasaukšanas dienas nav pieņēmusi lēmumu par Akadēmijas Satversmes un tās grozījumu apstiprināšanu, rektora ievēlēšanu amatā, Akadēmijas Senāta locekļu ievēlēšanu vai akadēmiskās šķirējtiesas ievēlēšanu. Šādā gadījumā nekavējoties tiek rīkotas jaunas Satversmes sapulces vēlēšanas. Rosināt rīkot jaunas Satversmes sapulces vēlēšanas var Padome, Senāts vai rektors.

15. Akadēmijas Padome ir koleģiāla Akadēmijas augstākā lēmēj institūcija, kas ir atbildīga par Akadēmijas ilgtspējīgu attīstību, stratēģisko un finanšu uzraudzību, kā arī nodrošina Akadēmijas darbību atbilstoši tās attīstības stratēģijā noteiktajiem mērķiem. Akadēmijas Padome aizsargā Akadēmijas autonomiju, kā arī respektē akadēmiskā personāla un studējošo akadēmisko brīvību un veicina tās īstenošanu. Padome darbojas saskaņā ar Akadēmijas Satversmē noteikto kārtību un Akadēmijas Padomes apstiprināto nolikumu. Akadēmijas Padomes tiesības, pienākumus un darba organizāciju reglamentē Akadēmijas Padomes apstiprināts Akadēmijas Padomes darbības nolikums.

16. Akadēmijas Padomi veido pieci locekļi, no kuriem divus pārstāvjus izvirza Akadēmijas Senāts, vienu – ar Akadēmijas darbību nesaistītu izcilu nozares pārstāvi – izvirza Valsts prezidents, divus sabiedrības pārstāvjus saskaņā ar Ministru kabineta noteikto kārtību, iesaistot atlases procesā sabiedrību, izraugās Izglītības un zinātnes ministrija, kuras pārraudzībā ir Akadēmija, un izvirza Ministru kabinets.

17. Akadēmijas Senāts attiecībā uz tā virzītajiem Akadēmijas Padomes locekļu kandidātiem nosaka Padomes locekļu kandidātu atlases kārtību un Padomes locekļiem

izvirzāmās prasības, ievērojot, ka virza kandidātus, kuriem ir nevainojama reputācija un kuriem ir darba pieredze, kas nodrošina profesionālo iemaņu kopumu, lai veiktu Akadēmijas Padomes locekļa amata pienākumus, praktiskā darba pieredze stratēģiskajā vai pārvaldības procesu vadībā, starptautiskajā sadarbībā, komunikācijas prasmes un spēja komunicēt svešvalodās. Papildus ieteicamie kritēriji Akadēmijas Padomes locekļu kandidātiem: zināšanas par grāmatvedības un finanšu vadību un finansējuma modeļiem, zināšanas par risku vadību un iekšējās kontroles sistēmām, zināšanas par Akadēmijas struktūru, pamatfunkcijām, darba organizāciju, personāla atlases un atlīdzības politiku.

18. Akadēmijas Padomes loceklis nav un pēdējo 12 mēnešu laikā pirms tam, kad sāk pildīt Akadēmijas Padomes locekļa amata pienākumus, nav bijis Saeimas deputāts, Ministru kabineta loceklis vai parlamentārais sekretārs. Akadēmijas Padomes loceklis nevar vienlaikus ieņemt Senāta locekļa, rektora, prorektora, dekāna amatu.

19. Akadēmijas Padomes locekļus ieceļ uz četrus gadu termiņu un ne vairāk kā divas reizes.

20. Ja Akadēmijas Padomes loceklis ir zaudējis izvirzītāja uzticību, pārkāpis likumu, rīkojies necienīgi Akadēmijas Padomes locekļa statusam un nav pienācīgi pildījis savus pienākumus, tad viņa izvirzītājs — Senāts, Valsts prezidents vai Ministru kabinets — ir tiesīgs viņu atsaukt no amata.

21. Akadēmijas Padomes locekļi no sava vidus ievēlē Padomes priekšsēdētāju. Akadēmijas Padomes priekšsēdētāju pirmreizēji ievēlē Valsts prezidenta vai Ministru kabineta virzītu Padomes locekli. Padomes priekšsēdētāju ievēlē uz laiku līdz četriem gadiem un ne vairāk kā divas reizes.

22. Akadēmijas Senāts ir koleģiāla Akadēmijas augstākā akadēmiskā lēmēj institūcija, kas ir atbildīga par Akadēmijas izglītības, pētniecības, radošās darbības izcilību, attīstību un atbilstību starptautiski atzītiem kvalitātes standartiem. Senāts regulē Akadēmijas akadēmiskās, radošās un zinātniskās darbības jomas. Senāts darbojas saskaņā ar Akadēmijas Satversmē noteikto kārtību un Senāta apstiprināto nolikumu.

23. Akadēmijas Senātu veido 25 locekļi. Akadēmijas Senāta sastāvā tiek iekļauti 19 akadēmiskā personāla pārstāvji, kurus ievēlē Akadēmijas Satversmes sapulce, 5 studējošo pārstāvji, kurus ievēlē studējošo pašpārvalde un rektors, kas ir Senāta loceklis saskaņā ar ieņemamo amatu. Studējošo pašpārvaldes ievēlētos Senāta locekļus apstiprina Akadēmijas Senāts. Akadēmijas Senāta locekļus ievēlē uz trīs gadiem. Akadēmijas Senāta locekļi no sava vidus ievēlē Senāta priekšsēdētāju. Senāta priekšsēdētājam balsojumos ir izšķirošā balsis, ja balsis sadalās līdzīgi. Akadēmijas Senāta tiesības, pienākumus un uzdevumus, kā arī Akadēmijas senatoru atsaukšanas kārtību reglamentē Akadēmijas Senāta apstiprināts Akadēmijas Senāta darbības nolikums.

24. Akadēmijas rektors ir Akadēmijas augstākā amatpersona, kas īsteno Akadēmijas vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv Akadēmiju. Akadēmijas rektoru ievēlē Akadēmijas Satversmes sapulce uz pieciem gadiem, un ne vairāk kā divas reizes. Par Akadēmijas rektoru var ievēlēt personu, kurai ir zinātnes doktora grāds, nevainojama reputācija un sasniegumi zinātnē vai mākslās.

25. Akadēmijas rektora amata kandidātus atklāta starptautiska konkursa rezultātā izraugās Akadēmijas Padome. Akadēmijas Padome virza konkursa rezultātā izraudzītu vienu vai vairākus rektora amata kandidātus rektora ievēlēšanai Satversmes sapulcē. Rektors ir ievēlēts, ja par to nobalso vairāk nekā puse no visiem Akadēmijas Satversmes sapulces locekļiem. Ja Akadēmijas Padomes virzītie viens vai vairāki kandidāti Akadēmijas Satversmes sapulcē negūst balsu vairākumu, tad Akadēmijas Padome virza vēl vienu no konkursa rezultātā izraudzītajiem rektora amata kandidātiem rektora ievēlēšanai Akadēmijas Satversmes sapulcē. Ja arī šis rektora amata kandidāts Akadēmijas Satversmes sapulcē negūst balsu vairākumu, Akadēmijas Padome sešu mēnešu laikā rīko jaunu atklātu starptautisku konkursu, lai izraudzītos nākamo rektora amata kandidātu.

26. Kārtējās rektora vēlēšanas Akadēmijas Padome organizē ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms rektora pilnvaru termiņa beigām. Jaunieievēlētais rektors stājas amatā pēc iepriekšējā rektora pilnvaru termiņa beigām.

27. Ja rektora darbībā konstatēti likuma pārkāpumi vai arī ir būtiski apdraudēta viņa reputācija un tas var kaitēt Akadēmijas darbībai, ja rektors nenodrošina Akadēmijas attīstības stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanu vai arī ir zaudējis Akadēmijas Padomes vai Senāta uzticību, rektora atcelšanu no amata var rosināt Akadēmijas Padome, Senāts vai Satversmes sapulce. Lēmums par šāda ierosinājuma virzīšanu 30 dienu laikā pēc tā pieņemšanas iesniedzams izskatīšanai Akadēmijas Padomē un Senātā. Pēc tā saņemšanas 30 dienu laikā Akadēmijas Padomes priekšsēdētājs sasauc Padomes sēdi un Akadēmijas Senāta priekšsēdētājs sasauc Senāta sēdi, lai izlemtu jautājumu par rektora atcelšanu no amata. Akadēmijas Padomes priekšsēdētājs atceļ rektoru no amata, ja par to nobalso vismaz divas trešdaļas no visiem Akadēmijas Senāta locekļiem un divas trešdaļas no visiem Akadēmijas Padomes locekļiem.

28. Ja Akadēmijas rektors pēc paša vēlēšanās beidz pildīt amata pienākumus pirms termiņa beigām, kā arī tad, ja Akadēmijas rektors tiek atcelts no amata, tiek rīkotas jaunas rektora vēlēšanas. Akadēmijas Padome ieceļ rektora vietas izpildītāju, kas pilda rektora pienākumus līdz jauna rektora ievēlēšanai, bet ne ilgāk kā vienu gadu.

29. Akadēmijas rektors veic Augstskolu likumā, citos normatīvajos aktos un Akadēmijas Satversmē noteiktos rektora pienākumus.

30. Akadēmijas vispārējo administratīvo vadību īsteno Akadēmijas rektors, prorektori, rektora vietnieki, izpilddirektors un dekāni.

31. Atbilstoši Akadēmijas attīstības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem rektors ieceļ un atceļ prorektoros un dekānus, kā arī nosaka to kompetences jomas, pilnvaras un atbildību.

32. Akadēmijas rektoram ir tiesības:

32.1. apturēt Akadēmijas Senāta lēmumu, ja tas ir pretrunā ar Akadēmijas Senātā apstiprinātu Akadēmijas attīstības stratēģiju vai neatbilst Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām vai Akadēmijas Satversmei; strīdus jautājums var tikt izskatīts Akadēmijas akadēmiskajā šķīrējtiesā;

32.2. pēc paša vēlēšanās beigt amata izpildi pirms ievēlēšanas termiņa beigām.

33. Akadēmijas padomnieku konvents ir konsultatīva Akadēmijas institūcija, kas konsultē Akadēmijas Padomi, Senātu un Akadēmijas rektoru Akadēmijas attīstības stratēģijas jautājumos. Padomnieku konventa locekļu ievēlēšanas kārtību un darbības principus nosaka Akadēmijas Padomes apstiprināts padomnieku konventa nolikums.

34. Akadēmijā tiek izveidota akadēmiskā šķīrējtiesa piecu cilvēku sastāvā. Tās pilnvaru termiņš ir trīs gadi. Četrus akadēmiskā personāla pārstāvjus aizklātā balsošanā ievēlē Satversmes sapulce. To vidū nevar būt Akadēmijas administratīvā personāla pārstāvji. Vienu studējošo ievēlē studējošo pašpārvalde.

35. Akadēmijas akadēmiskā šķīrējtiesa darbojas saskaņā ar nolikumu, ko apstiprina Akadēmijas Satversmes sapulce, un Akadēmijas akadēmiskajā šķīrējtiesā pieņemto reglamentu, kurš nosaka lietas izskatīšanas kārtību. Akadēmijas akadēmiskā šķīrējtiesa veic Augstskolu likumā un Akadēmijas Satversmē noteiktos pienākumus.

36. Akadēmijas akadēmiskās šķīrējtiesas lēmumus izpilda Akadēmijas administrācija. Akadēmijas akadēmiskās šķīrējtiesas pieņemtos lēmumus par Akadēmijas izdoto administratīvo aktu vai faktisko rīcību Akadēmijas personāls var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Akadēmijas akadēmiskās šķīrējtiesas locekļi par savu darbu atbild Akadēmijas Satversmes sapulcei; pēc darba devēja iniciatīvas viņus var atbrīvot no darba tikai ar Akadēmijas Satversmes sapulces piekrišanu.

37. Studiju un zinātnes organizācijas un koordinācijas jautājumus Akadēmijā pārzina Senāts.

38. Akadēmijas fakultātes dome un Akadēmijas institūta zinātniskā padome vada un pārzina attiecīgi fakultātes un zinātniskā institūta darbību. Fakultātes domes un institūta zinātniskās padomes sastāvu, ievēlēšanas un atsaukšanas kārtību, kā arī tiesības, pienākumus un atbildību nosaka attiecīgi Akadēmijas Senāta apstiprināti nolikumi.

39. Akadēmijas struktūru nosaka un struktūrvienības veido, reorganizē un likvidē Akadēmijas Padome. Visu struktūrvienību tiesības, pienākumus un atbildību nosaka attiecīgās struktūrvienības nolikums, kuru apstiprina Akadēmijas rektors.

40. Akadēmija izglītības un zinātniskā darba veikšanai var veidot katedras, profesoru grupas, fakultātes (nodaļas), zinātniskās un mācību laboratorijas, zinātniskos centrus un institūtus, filiāles un citas struktūrvienības. Organizatoriskā, saimnieciskā un apkalpojošā darba veikšanai Akadēmijai ir tiesības veidot arī citas struktūrvienības.

41. Fakultāti izveido, apvienojot struktūrvienības tematiski saistītās zinātniskās darbības, mākslinieciskās jaunrades un studiju jomās. Tā nosaka un koordinē studiju virzienus, pētniecības programmu izpildi un nodrošina nepieciešamo infrastruktūru katedru un citu fakultātes struktūrvienību darbībai. Fakultāti vada dekāns. Fakultātes dekānu, konsultējoties ar fakultātes domi, ieceļ rektors uz termiņu, kas nepārsniedz piecus gadus, bet ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas. Fakultātes darbu reglamentē Akadēmijas rektora apstiprināts nolikums. Fakultātes dekāna darbību reglamentē Akadēmijas rektora apstiprināts nolikums.

42. Fakultātes studiju, zinātniskās darbības un infrastruktūras attīstības pamatvirzienus nosaka fakultātes dome. Studējošo īpatsvars fakultātes domes sastāvā nevar būt mazāks par 20 procentiem. Studējošo pārstāvjus fakultātes domē delegē fakultātes studējošo pašpārvalde. Tās darbību reglamentē Akadēmijas Senāta apstiprināts nolikums.

43. Zinātniskā laboratorija (centrs, izmēģinājumu stacija u.c.) ir zinātniskās darbības struktūrvienība, kas izveidota pētniecības veikšanai un ir pakļauta zinātniskajam institūtam vai fakultātei. Zinātnisko laboratoriju (centru, izmēģinājumu staciju u.c.) vada vadītājs. Zinātniskās laboratorijas (centra, izmēģinājumu stacijas u.c.) darbību reglamentē Akadēmijas rektora apstiprināts nolikums.

44. Mācību laboratorija (centrs, izmēģinājumu stacija u.c.) ir struktūrvienība, kas veidota studiju programmu realizācijai un ir pakļauta institūtam vai fakultātei. Mācību laboratoriju (centru, izmēģinājumu staciju u.c.) vada vadītājs. Mācību laboratorijas (centra, izmēģinājumu stacijas u.c.) darbību reglamentē attiecīgs Akadēmijas rektora apstiprināts nolikums.

45. Zinātniskos institūtus Akadēmija var dibināt kā Akadēmijas struktūrvienības vai kā publiskas aģentūras. Lēmumu par zinātniskā institūta dibināšanu, reorganizāciju vai likvidāciju pēc Akadēmijas Senāta priekšlikuma pieņem Akadēmijas Padome. Zinātniskā institūta — Akadēmijas struktūrvienības — darbību, finansēšanu un uzraudzību reglamentē attiecīgs Akadēmijas rektora apstiprināts nolikums. Zinātniskā institūta – publiskās aģentūras tiesisko pamatu, pārvaldi, finansēšanas un uzraudzības kārtību nosaka Zinātniskās darbības likums, Publisko aģentūru likums un Augstskolu likums.

46. Filiāle ir Akadēmijas struktūrvienība, kurai ir zināma organizatoriska patstāvība, kura ir teritoriāli atdalīta no Akadēmijas atrašanās vietas un kuras pamatuzdevums ir īstenot Akadēmijas akreditētas studiju programmas. Filiāli vada Akadēmijas rektora iecelts vadītājs. Filiāles darbību reglamentē Augstskolu likums un Akadēmijas Padomes apstiprināts nolikums.

47. Pārstāvniecība ir Akadēmijas struktūrvienība, kura ir teritoriāli atdalīta no Akadēmijas atrašanās vietas (atrodas citā valstī vai citā apdzīvotā vietā) un kuras uzdevums ir sniegt informāciju par Akadēmiju, pārstāvēt Akadēmijas intereses un veikt citas tās nolikumā paredzētas organizatoriskas darbības. Akadēmijas pārstāvniecība neveic saimniecisko darbību un neīsteno studiju programmas. Pārstāvniecību vada Akadēmijas rektora iecelts vadītājs. Pārstāvniecības darbību reglamentē Augstskolu likums un Akadēmijas Padomes apstiprināts nolikums.

48. Akadēmija ar Akadēmijas Padomes lēmumu var dibināt, reorganizēt, likvidēt Akadēmijas iestādes, tajā skaitā publiskās aģentūras, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās vidējās izglītības iestādes, kā arī komercsabiedrības un būt par biedru un dibinātāju biedrībās un nodibinājumos.

4. Akadēmijas personāls

49. Akadēmijas personālu veido:

49.1. Akadēmijas akadēmiskais personāls — akadēmiskajos amatos ievēlētie darbinieki;

49.2. Vispārējais Akadēmijas personāls;

49.3. Akadēmijas studējošie, to skaitā maģistranti un doktoranti.

50. Akadēmijas akadēmiskais personāls veic zinātniskos pētījumus un piedalās Akadēmijas studējošo izglītošanā. Uzdevumu apjomu katrā no abiem pamatdarbības veidiem, kā arī Akadēmijas akadēmiskā personāla tiesības, pienākumus un atbildību nosaka Akadēmijas Senāta apstiprināti nolikumi.

51. Akadēmijas akadēmiskā personāla ievēlēšanas kārtību un galvenos uzdevumus nosaka Augstskolu likums un Akadēmijas Senāta apstiprināts nolikums. Visu Akadēmijas akadēmisko amatu skaitu atbilstoši nepieciešamībai un finansiālajām iespējām nosaka Akadēmijas Senāts.

52. Vadošos pētniekus, pētniekus un zinātniskos asistentus var ievēlēt amatā zinātniskā institūta padome saskaņā ar Zinātniskās darbības likumu un Akadēmijas Senāta apstiprinātajiem nolikumiem.

53. Ja Akadēmijā ir brīvs vai uz laiku brīvs akadēmiskais amats, Akadēmijas Senāts pēc Akadēmijas fakultātes domes ierosinājuma var nolemt neizsludināt konkursu, bet uz laiku līdz diviem gadiem pieņemt darbā viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru vai viesasistentu. Viesprofesoriem, asociētajiem viesprofesoriem, viesdocentiem, vieslektoriem un viesasistentiem ir tādas pašas tiesības, pienākumi un atalgojums kā profesoriem, asociētajiem profesoriem, docentiem, lektoriem un asistentiem, bet viņi nav tiesīgi kandidēt uz Akadēmijas Satversmes sapulces, Senāta un akadēmiskās šķīrējtiesas locekļu amatu un viņus nevar ievēlēt par minēto institūciju locekļiem.

54. Vadošos viespētniekus un viespētniekus var pieņemt darbā bez ievēlēšanas. Šajā gadījumā darba līgums noslēdzams uz laiku, kas nepārsniedz divus gadus.

55. Pagaidu prombūtnes laikā, ja tas nepārsniedz divus gadus, profesora amatā var iecelt asociēto profesoru, asociētā profesora amatā – docentu, docenta amatā – lektoru vai asistentu ar doktora grādu. Aizstāšanu noformē ar Akadēmijas rektora rīkojumu.

56. Akadēmija var piešķirt goda nosaukumus: "*Emeritus* profesors" un "Personāla goda loceklis". Goda nosaukums "*Emeritus* profesors" tiek piešķirts par īpašu ieguldījumu augstākajā izglītībā, profesoriem un asociētajiem profesoriem sasniedzot pensijas vecumu. Goda nosaukums "Personāla goda loceklis" tiek piešķirts kā Latvijā, tā ārzemēs strādājošiem augstākās izglītības speciālistiem par ievērojamu ieguldījumu Akadēmijas attīstībā.

57. Akadēmijas akadēmiskais personāls var tikt ievēlēts tikai vienā — profesora, asociētā profesora, docenta, lektora vai asistenta akadēmiskajā amatā. Šādā akadēmiskā amatā ievēlēta persona akadēmisko darbu citā augstskolā vai koledžā var veikt viesprofesora, viesdocenta vai vieslektora amatā. Šādā akadēmiskā amatā ievēlēta persona vienlaikus var tikt ievēlēta arī vadošā pētnieka vai pētnieka amatā.

58. Vispārējais Akadēmijas personāls ir administratīvais personāls, mācību palīgpersonāls, tehniskais, saimnieciskais un cits personāls, izņemot akadēmisko personālu. Akadēmijas administratīvais personāls ir rektors, prorektors, direktors (izpilddirektors), rektora vietnieks, dekāns un citas amatpersonas, kuru pamatfunkcija ir administratīvais darbs. Kārtību, kādā tiek

pieņemts darbā un atbrīvots no darba vispārējais Akadēmijas personāls, apstiprina Akadēmijas rektors, ievērojot Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu noteikumus.

59. Akadēmijas izdotos administratīvos aktus vai faktisko rīcību Akadēmijas personāls var apstrīdēt Akadēmijas akadēmiskajā šķīrējtiesā. Akadēmijas akadēmiskās šķīrējtiesas lēmumus var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

60. Personas, kuras nav Akadēmijas personāla sastāvā, Akadēmijas izdotos administratīvos aktus vai faktisko rīcību var apstrīdēt, iesniedzot iesniegumu Akadēmijas rektoram. Akadēmijas rektora pieņemto lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

5. Akadēmijā studējošie

61. Akadēmijā studējošie ir: bakalaura studiju programmu studenti; profesionālo studiju programmu studenti; maģistra studiju programmu studenti; doktoranti. Studējošais ar Akadēmiju rakstveidā slēdz studiju līgumu. Akadēmijā studējošo tiesības, pienākumus un atbildību nosaka Akadēmijas Senāta apstiprināti noteikumi.

62. Personas ierakstīšana un izslēgšana no Akadēmijas studējošo saraksta notiek saskaņā ar Akadēmijas Senāta apstiprinātu nolikumu, ievērojot Augstskolu likumā un citos normatīvajos aktos noteikto.

63. Akadēmijas studējošie, kuri uzņemti konkursa kārtībā un studē valsts finansētajās studiju vietās, var saņemt stipendiju saskaņā ar Ministru kabineta apstiprinātiem noteikumiem par stipendijām un Akadēmijas Senāta apstiprinātu nolikumu.

64. Studiju maksu studiju vietās, kas netiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem, nosaka Akadēmijas Padome un sedz studējošie, juridiskās vai fiziskās personas. Finanšu līdzekļus no studiju maksas Akadēmija izmanto tikai Akadēmijas attīstībai, mācību līdzekļu un zinātniskās aparatūras iegādei, aprīkojuma iegādei, akadēmiskā un vispārējā Akadēmijas personāla un studējošo materiālajai stimulēšanai, kā arī Akadēmijas personāla darba samaksai.

65. Akadēmijas studējošajiem ir sava pašpārvalde. Tās tiesības, pienākumus, atbildību, organizatorisko struktūru un citus darbības jautājumus nosaka Akadēmijas Senāta apstiprināts Akadēmijas studējošo pašpārvaldes nolikums. Akadēmijas studējošo pašpārvaldes lēmumi pēc to apstiprināšanas Akadēmijas Senātā ir obligāti visiem Akadēmijas studējošajiem.

66. Akadēmijas vadības institūciju pienākums ir atbalstīt un sekmēt Akadēmijas studējošo pašpārvaldes darbību. Akadēmijas studējošo pašpārvaldi no Akadēmijas budžeta finansē apmērā, kas nav mazāks par vienu divsimto daļu no Akadēmijas gada budžeta. Šos līdzekļus studējošo pašpārvalde izmanto saskaņā ar Akadēmijas noteiktā kārtībā apstiprinātu finanšu tāmi.

6. Studijas Akadēmijā

67. Studijas Akadēmijā notiek saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem. Akadēmija īsteno akadēmiskās un profesionālās studiju programmas pilna un nepilna laika

studijās. Uzņemšanu studiju programmās nosaka Akadēmijas Senāta apstiprināti uzņemšanas noteikumi.

68. Akadēmiskās un profesionālās studijas Akadēmijā reglamentē Akadēmijas Senāta apstiprināts nolikums.

69. Studiju programmas apstiprina Akadēmijas Senāts pēc neatkarīgas ekspertīzes saņemšanas.

70. Akadēmija ir tiesīga kopā ar partnerinstitūciju, kas var būt cita akreditēta augstskola Latvijā vai attiecīgas valsts atzīta augstskola ārvalstī, izstrādāt studiju programmu un piedalīties tās īstenošanā, noslēdzot par to attiecīgu rakstveida vienošanos. Kopīgu studiju programmu izstrādi reglamentē Augstskolu likums un citi normatīvie akti.

71. Studiju gala pārbaudījumu un valsts pārbaudījumu kārtību Akadēmijā reglamentē Augstskolu likums un Akadēmijas Senāta apstiprināts nolikums.

7. Zinātniskā pētniecība Akadēmijā

72. Zinātniskā pētniecība ir Akadēmijas darba neatņemama sastāvdaļa un tajā piedalās viss Akadēmijas akadēmiskais personāls un studējošie. Tās mērķis ir zinātnisku atziņu iegūšana, pamatošana un attīstīšana, praktiski svarīgu uzdevumu risināšana ar pētnieciskām metodēm. Zinātniskās pētniecības darbs Akadēmijā notiek saskaņā ar Zinātniskās darbības likumu un zinātnisko institūtu nolikumiem.

73. Akadēmijas finansējuma ietvaros atbilstoši zinātniskās pētniecības darbam iedalītajiem līdzekļiem zinātniskā darba vadītāji patstāvīgi nosaka savu pētījumu tēmas. Pētījumu kopējos plānus un svarīgākos aspektus koordinē Akadēmijas Senāts. Pētījumu virzieni Akadēmijā tiek saskaņoti ar Latvijas Republikas zinātnes un tehnoloģiju attīstības vadlīnijām un prioritātēm. Zinātniskie pētījumi Akadēmijā tiek veikti, sadarbojoties ar attiecīgajām zinātniskajām iestādēm, Latvijas Zinātnes padomi, Valsts nozīmes pētniecības centriem un citām ieinteresētajām institūcijām; to nozīmība un zinātniskais līmenis tiek regulāri izvērtēti. Akadēmija un valsts institūcijas ietekmē pētījumu virzienus, piešķirot finansējumu noteiktiem pētījumiem, kuros ir ieinteresēta valsts un sabiedrība. Pētījumus var veikt arī par citu personu līdzekļiem.

8. Akadēmijas īpašums, budžets un saimnieciskā darbība

74. Akadēmijas īpašumu veido:

74.1. kustama un nekustama manta, kas Akadēmijai dāvināta, ko tā mantojusi vai ko iegādājusies par saviem līdzekļiem;

74.2. par valsts budžeta līdzekļiem iegādāta manta. Nekustamais īpašums tiek ierakstīts zemesgrāmatā kā Akadēmijas īpašums;

74.3. Akadēmijas intelektuālais īpašums;

74.4. nekustamais īpašums, ko Akadēmijai bez atlīdzības nodevusi cita atvasināta publiska persona vai valsts;

74.5. kustama manta, ko Akadēmijai bez atlīdzības nodevusi cita atvasināta publiska persona vai valsts.

75. Akadēmijai ir tiesības rīkoties ar savu īpašumu šajā Satversmē minēto mērķu sasniegšanai. Akadēmija savu nekustamo īpašumu un kustamo mantu, kuras vērtība pārsniedz Akadēmijas Padomes apstiprinātajos noteikumos noteikto vērtību, var atsavināt vai apgrūtināt ar lietu tiesībām tikai ar Akadēmijas Padomes lēmumu atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām. Savu nekustamo īpašumu un kustamo mantu, kuras vērtība nepārsniedz Akadēmijas Padomes apstiprinātajos noteikumos noteikto vērtību, Akadēmija var atsavināt vai apgrūtināt ar lietu tiesībām, pamatojoties uz Akadēmijas rektora rīkojumu atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām.

76. Akadēmijas īpašums tiek pārvaldīts nošķirti no valdījumā nodotā valsts īpašuma.

77. Akadēmijas Padomei ir tiesības ierosināt nekustamā īpašuma, ko tai bez atlīdzības nodevusi valsts, atsavināšanu Publiskas personas mantas atsavināšanas likumā noteiktajā kārtībā saskaņā ar Akadēmijas nekustamā īpašuma attīstības plānu.

78. Akadēmija var iegādāties nekustamo īpašumu un kustamo mantu, kuras vērtība pārsniedz Akadēmijas Padomes apstiprinātajos noteikumos noteikto vērtību, pamatojoties uz Akadēmijas Padomes lēmumu atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām. Nekustamo īpašumu un kustamo mantu, kuras vērtība nepārsniedz Akadēmijas Padomes apstiprinātajos noteikumos noteikto vērtību, – uz Akadēmijas rektora rīkojuma pamata atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām.

79. Akadēmijas finanšu resursus veido valsts pamatbudžeta līdzekļi, kā arī citi ienākumi, ko Akadēmija gūst, veicot darbību šajā Satversmē noteikto mērķu realizācijai.

80. Akadēmijas finanšu resursu struktūru nosaka Akadēmijas Padome. Par budžeta izpildi Akadēmijas rektors sniedz ikgadēju pārskatu Akadēmijas Padomei un izglītības un zinātnes ministram un publisko to Akadēmijas tīmekļvietnē.

81. Akadēmijas finansiālās un saimnieciskās darbības atbilstību normatīvajiem aktiem katru gadu pārbauda neatkarīgs zvērināts revidents. Revidenta sagatavoto rakstveida atzinumu par Akadēmijas finansiālo un saimniecisko darbību vai valsts budžeta līdzekļu izlietojumu Akadēmija iesniedz Izglītības un zinātnes ministrijā.

82. Akadēmijai ir tiesības savā vārdā Latvijas Republikā un ārvalstīs:

82.1. atvērt nodaļas, filiāles un pārstāvniecības;

82.2. slēgt līgumus ar juridiskajām un fiziskajām personām, kā arī veikt citas darbības saskaņā ar Augstskolu likumu un citiem spēkā esošiem normatīvajiem aktiem;

82.3. izsludināt konkursus, pirkt kustamo, nekustamo mantu un vērtspapīrus saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un atbilstoši Akadēmijas darbības mērķim;

82.4. veikt Akadēmijas profilam atbilstošu saimniecisko darbību, kuras ienākumi ir ieskaitāmi Akadēmijas budžetā tā attīstībai, kā arī ieguldīt iegūtos līdzekļus citos uzņēmumos atbilstoši Akadēmijas mērķim;

82.5. saņemt un izmantot banku, citu kredītiestāžu, kā arī organizāciju un fizisko personu ziedojumus un dāvinājumus. Akadēmijai, saskaņojot ar finanšu ministru, ir tiesības saņemt un izmantot banku un citu kredītiestāžu kredītus.

9. Akadēmijas reorganizācija un likvidācija

83. Lēmumu par Akadēmijas reorganizāciju vai likvidāciju pieņem Ministru kabinets pēc izglītības un zinātnes ministra ierosinājuma. Ministru kabineta rīkojuma projektam tiek pievienots Augstākās izglītības padomes atzinums.

10. Akadēmijas Satversmes pieņemšanas un grozīšanas kārtība

84. Akadēmijas Satversmi vai tās grozījumus pēc apstiprināšanas Akadēmijas Padomē apstiprina Akadēmijas Satversmes sapulce. Satversme vai tās grozījumi ir apstiprināti, ja par tiem nobalso vairāk nekā puse no visiem Satversmes sapulces locekļiem. Apstiprinātu Akadēmijas Satversmi vai tās grozījumus Akadēmija iesniedz Izglītības un zinātnes ministrijai piecu darbdienu laikā no apstiprināšanas dienas.